

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 192 (XXXVI) — Nr. 1291

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Vineri, 20 decembrie 2024

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
1.643. — Hotărâre privind modificarea descrierii tehnice a unor bunuri aflate în domeniul public al statului și în administrarea Spitalului Clinic Căi Ferate Cluj-Napoca, unitate în subordinea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, ca urmare a efectuării lucrărilor de cadastru și publicitate imobiliară	2-3
1.644. — Hotărâre privind aprobarea prealabilă în vederea recunoașterii prin hotărâre judecătorească a Asociației „Les Bricos du Coeur”	3
ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE	
Decizia nr. 89 din 25 noiembrie 2024 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	4-16

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

privind modificarea descrierii tehnice a unor bunuri aflate în domeniul public al statului și în administrarea Spitalului Clinic Căi Ferate Cluj-Napoca, unitate în subordinea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, ca urmare a efectuării lucrărilor de cadastru și publicitate imobiliară

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 288 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă modificarea descrierii tehnice a unor bunuri aflate în domeniul public al statului și în administrarea Spitalului Clinic Căi Ferate Cluj-Napoca, unitate în subordinea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, ca urmare a efectuării lucrărilor de cadastru și publicitate imobiliară, potrivit anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. — Ministerul Transporturilor și Infrastructurii își va actualiza în mod corespunzător datele în evidența cantitativ-valorică și, împreună cu Ministerul Finanțelor, va opera modificările corespunzătoare în inventarul centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
Marian Neacșu

Ministrul transporturilor și infrastructurii,
Sorin-Mihai Grindeanu

Ministrul finanțelor,
Marcel-Ioan Boloș

București, 12 decembrie 2024.
Nr. 1.643.

ANEXĂ

DATELE DE IDENTIFICARE

ale bunurilor aflate în domeniul public al statului și în administrarea Spitalului Clinic Căi Ferate Cluj-Napoca, unitate care funcționează în subordinea Ministerului Transporturilor și Infrastructurii, pentru care se modifică descrierea tehnică, ca urmare a efectuării lucrărilor de cadastru și publicitate imobiliară

Tipul operațiunii	Nr. crt.	Nr. MF	Codul de clasificare	Tipul bunului (mobil/imobil)	Denumirea	Elementele-cadru de descriere tehnică	Adresa (țară, județ, localitate, arteră, număr, sector, denumire perimetru concesionat, alte date de localizare, după caz)	Vecinătăți	Anul dobândirii/dării în folosință	Valoarea de inventar	Data la care bunul este înregistrat cu valoarea de inventar din coloana 9 în evidența financiar-contabilă	Titularul dreptului de administrare și ordonatorul principal de credite (denumire și cod fiscal)
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Modificarea datelor de identificare (elemente-cadru de descriere tehnică)	1	36040	8.25.01	imobil	Secția de chirurgie a Spitalului CF Cluj-Napoca	Suprafață construită = 786 mp Suprafață desfășurată = 2.908 mp Regimul de înălțime = Sp + D + P + 2E Nr. paturi = 273 — conform OMTI nr. 1.720/2012; C.F. nr. 340456 — C2	Județul Cluj, localitatea Cluj-Napoca, Str. Republicii nr. 18	— stradă — cămin UMF — locuință particulară	1946	7.657.000	2.03.2023	Ordonator principal: Ministerul Transporturilor și Infrastructurii — CUI: 13633330 Administrator: Spitalul Clinic Căi Ferate Cluj-Napoca — cod fiscal: 4288349
Modificarea datelor de identificare (elemente-cadru de descriere tehnică)	2	36041	8.25.01	imobil	Secția de interne a Spitalului CF Cluj-Napoca	Suprafață construită = 769 mp Suprafață desfășurată = 2.350 mp Regimul de înălțime = Sp + P + 2E C.F. nr. 340456 — C3	Județul Cluj, localitatea Cluj-Napoca, Str. Republicii nr. 18	— stradă — cămin UMF — locuință particulară	1946	9.233.000	2.03.2023	Ordonator principal: Ministerul Transporturilor și Infrastructurii — CUI: 13633330 Administrator: Spitalul Clinic Căi Ferate Cluj-Napoca — cod fiscal: 4288349

Tipul operațiunii	Nr. crt.	Nr. MF	Codul de clasificare	Tipul bunului (mobil/ imobil)	Denumirea	Elementele-cadru de descriere tehnică	Adresa (țară, județ, localitate, arteră, număr, sector, denumire perimetru concesionat, alte date de localizare, după caz)	Vecinătăți	Anul dobândirii/ dării în folosință	Valoarea de inventar	Data la care bunul este înregistrat cu valoarea de inventar din coloana 9 în evidența financiar-contabilă	Titularul dreptului de administrare și ordonatorul principal de credite (denumire și cod fiscal)
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Modificarea datelor de identificare (elemente-cadru de descriere tehnică)	3	121197	8.25.07	imobil	Clădire administrativă Spital CF Cluj-Napoca	Suprafață construită = 221 mp Suprafață desfășurată = 503 mp Regimul de înălțime = Sp + P + E C.F. nr. 340456 — C7	Județul Cluj, localitatea Cluj-Napoca, Str. Republicii nr. 18	— stradă — cămin UMF — locuință particulară	1946	1.880.000	2.03.2023	Ordonator principal: Ministerul Transporturilor și Infrastructurii — CUI: 13633330 Administrator: Spitalul Clinic Căi Ferate Cluj-Napoca — cod fiscal: 4288349
TOTAL										18.770.000		

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind aprobarea prealabilă în vederea recunoașterii prin hotărâre judecătorească a Asociației „Les Bricos du Coeur”

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, al art. 76 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare, și al art. 2.582 alin. (2) din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă cererea de recunoaștere în România prin hotărâre judecătorească, în vederea funcționării în România, a Asociației „Les Bricos du Coeur”, persoană juridică de drept privat, fără scop lucrativ, de naționalitate franceză, cu sediul în Ronchin 59790, 135 Rue Sadi Carnot, CS 00001, Franța.

Art. 2. — Asociația „Les Bricos du Coeur” are drept scop oferirea de asistență ocazională diferitelor structuri franceze sau străine care sprijină alte entități (asociații, fundații, centre rezidențiale destinate persoanelor vârstnice, spitale etc.).

Art. 3. — Asociația „Les Bricos du Coeur” este neutră din punct de vedere profesional, ideologic și politic.

Art. 4. — (1) Asociația „Les Bricos du Coeur” își va desfășura activitatea în România prin intermediul unei reprezentanțe

cu sediul în România, Str. Icoanei nr. 11—13, parter, sala Titu Maiorescu, sectorul 2, București.

(2) Ajutorul oferit de reprezentanța asociației constă în asistență financiară și/sau materială în timpul organizării șantierelor și lucrărilor de renovare oferite asociațiilor, fundațiilor, spitalelor, centrelor rezidențiale destinate persoanelor vârstnice, precum și oricăror alte entități.

Art. 5. — Asociația „Les Bricos du Coeur”, prin reprezentanța sa din România, își desfășoară activitatea cu respectarea legislației României, după obținerea hotărârii judecătorești de recunoaștere și după înscrierea în Registrul asociațiilor și fundațiilor de la greua Tribunalului București.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,

Marian Neacșu

Ministrul muncii și solidarității sociale,

Simona Bucura-Oprescu

p. Ministrul familiei, tineretului și egalității de șanse,

Domnica-Doina Părcălabu,

secretar de stat

Ministrul sănătății,

Alexandru Rafila

București, 12 decembrie 2024.

Nr. 1.644.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 89

din 25 noiembrie 2024

Dosar nr. 2.005/1/2024

Corina-Alina Corbu	— președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
Carmen Elena Popoiag	— președintele Secției I civile
Marian Budă	— președintele delegat al Secției a II-a civile
Elena Diana Tămagă	— președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Lavinia Curelea	— judecător la Secția I civilă
Denisa Livia Bâldean	— judecător la Secția I civilă
Ileana Ruxandra Tirică	— judecător la Secția I civilă
Irina Alexandra Boldea	— judecător la Secția I civilă
Mihaela Glodeanu	— judecător la Secția I civilă
Cosmin Horia Mihăianu	— judecător la Secția a II-a civilă
Ianina Blandiana Grădinaru	— judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	— judecător la Secția a II-a civilă
Mihaela Mîneran	— judecător la Secția a II-a civilă
Marcela Marta Iacob	— judecător la Secția a II-a civilă
Luiza Maria Păun	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Daniel Gheorghe Severin	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Carmen Mihaela Voinescu	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Alina Pohrib	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Mădălina Elena Vladu Crevon	— judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept competent să judece sesizarea ce formează obiectul Dosarului nr. 2.005/1/2024 este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (3) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Corina-Alina Corbu, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Ileana Peligrad, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Curtea de Apel Pitești — Secția I civilă

în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

„Recalcularea drepturilor de pensie, potrivit art. II din Legea nr. 351/2022, permite acordarea tuturor beneficiilor prevăzute de Legea nr. 263/2010 pentru stagiul realizat în condiții speciale sau este limitată la beneficiul prevăzut de art. 56 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010?”;

„Introducerea art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010 deschide posibilitatea recalculării drepturilor de pensie deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021, în absența unei norme în acest sens, de genul celei prevăzute în Legea nr. 74/2022, prin aplicarea art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010?”.

5. Magistratul-asistent învederează că la dosarul cauzei a fost depus raportul întocmit.

6. Președintele completului, doamna judecător Corina-Alina Corbu, constatând că nu mai sunt alte completări, chestiuni de invocat sau întrebări de formulat din partea membrilor completului, a declarat dezbaterile închise, iar completul de judecată a rămas în pronunțare.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunilor de drept cu care a fost sesizată, a constatat următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

7. Curtea de Apel Pitești — Secția I civilă a dispus, prin Încheierea din 16 septembrie 2024, pronunțată în Dosarul nr. 2.629/90/2023, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 1 alin. (1) și ale art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și proceselor privind prestații de asigurări sociale (denumită în continuare *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarele chestiuni de drept:

a) *Recalcularea drepturilor de pensie, potrivit art. II din Legea nr. 351/2022, permite acordarea tuturor beneficiilor prevăzute de Legea nr. 263/2010 pentru stagiul realizat în condiții speciale sau este limitată la beneficiul prevăzut de art. 56 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010?*;

b) *Introducerea art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010 deschide posibilitatea recalculării drepturilor de pensie deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021, în absența unei norme în acest sens, de genul celei prevăzute în Legea nr. 74/2022, prin aplicarea art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010?*

8. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la 26 septembrie 2024, cu nr. 2.005/1/2024, termenul de judecată fiind stabilit la 25 noiembrie 2024.

II. **Dispozițiile legale care formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile**

9. *Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare* (denumită în continuare *Legea nr. 263/2010*):

„Art. 30. — (1) În sensul prezentei legi, locurile de muncă în condiții speciale sunt cele din: (...)

i) activitățile de producție, mentenanță și asimilate din unitățile de producție a energiei electrice în termocentralele pe

bază de cărbune, incluzând și unitățile de extracție a cărbunelui, pentru personalul implicat direct și nemijlocit în utilizarea procedeelelor și utilajelor specifice producției energiei electrice și extracției cărbunelui.”

„Art. 56. — (1) Fac excepție de la prevederile art. 55 alin. (1) lit. b) persoanele care au realizat un stagiul de cotizare de cel puțin:

a) 20 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. a) sau 15 ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. a) în cazul în care activitatea minieră încetează sau a încetat ca urmare a obligațiilor pe care și le asumă sau și le-a asumat statul român în negocierile cu Comisia Europeană, pentru care reducerea vârstei standard de pensionare este de 20 de ani;

b) 20 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. f) pentru care reducerea vârstei standard de pensionare este de 15 ani;

c) 25 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. d) și e) pentru care reducerea vârstei standard de pensionare este de 13 ani;

d) 25 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. h)—l) pentru care reducerea vârstei standard de pensionare este de 13 ani. (...)”

„Art. 56². — (1) Prin excepție de la prevederile art. 55 alin. (1) lit. b), persoanele care au desfășurat activități dintre cele prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. g) și i) beneficiază de pensie pentru limită de vârstă cu reducerea vârstei standard de pensionare cu 13 ani, pentru un stagiul de cotizare de cel puțin 25 de ani realizat în aceste activități.

(2) Pentru persoanele care au desfășurat activitățile prevăzute la alin. (1), stagiul complet de cotizare este de 25 de ani.”

„Art. 100. — Persoanele care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în grupele I și a II-a de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, cele care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în condiții deosebite sau condiții speciale, potrivit legii, beneficiază de majorarea punctajelor lunare realizate în perioadele respective, după cum urmează:

a) cu 25% pentru perioadele în care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupa a II-a de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, sau în locuri de muncă încadrate în condiții deosebite, potrivit legii;

b) cu 50% pentru perioadele în care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupa I de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, sau în locuri de muncă încadrate în condiții speciale, potrivit legii.”

Art. 107 alin. (3) „Pensia poate fi recalculată prin adăugarea veniturilor și/sau a stagiilor de cotizare, perioadelor asimilate stagiilor de cotizare prevăzute de lege și prin valorificarea altor documente de natură să conducă la modificarea drepturilor de pensie, nevalorificate la stabilirea acesteia.”

10. *Legea nr. 351/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, denumită în continuare Legea nr. 351/2022*

„Art. II. — (1) De prevederile art. 30 alin. (4⁵) și ale art. 56 alin. (1) lit. d), alin. (2) lit. d) și alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezenta lege, beneficiază, la cerere, și persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada anterioară datei intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Drepturile de pensie recalculate conform alin. (1) se acordă începând cu luna următoare celei în care a fost depusă solicitarea.

(3) În situația în care, după aplicarea prevederilor alin. (1) și (2), rezultă un quantum al pensiei mai mic decât cel convenit anterior intrării în vigoare a prezentei legi sau aflat în plată, se păstrează quantumul mai avantajos.”

11. *Legea nr. 74/2022 pentru completarea art. 30 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, denumită în continuare Legea nr. 74/2022*

„Art. II. — (1) De prevederile art. 30 alin. (4⁴) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, beneficiază, la cerere, și persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada anterioară datei intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Drepturile de pensie recalculate conform alin. (1) se acordă începând cu luna următoare celei în care a fost depusă solicitarea.

(3) În situația în care, după aplicarea prevederilor alin. (1) și (2), rezultă un quantum al pensiei mai mic decât cel convenit anterior intrării în vigoare a prezentei legi sau aflat în plată, se păstrează quantumul mai avantajos.”

III. Expunerea succintă a procesului în cadrul căruia s-a invocat chestiunea de drept supusă interpretării

12. Prin cererea introductivă înregistrată la Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă, contestatorul persoană fizică a solicitat, în contradictoriu cu intimata Casa Județeană de Pensii (...), anularea deciziei nr. (...) prin care i s-a respins cererea de recalculare a pensiei, obligarea intimitei la emiterea unei decizii prin care să îi recalculeze quantumul pensiei având în vedere prevederile Legii nr. 263/2010, așa cum a fost modificată și completată de Legea nr. 197/2021 pentru modificarea și completarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, și la plata diferenței dintre pensia calculată și cea care va rezulta din noul calcul, conform prevederilor legale, diferență actualizată cu dobânda legală și indicele de inflație.

13. În motivarea cererii, contestatorul a arătat că intimata nu i-a recalculat quantumul pensiei având în vedere prevederile Legii nr. 263/2010, așa cum a fost modificată și completată de Legea nr. 197/2021, respectiv nu a aplicat stagiul complet de cotizare de 25 de ani, potrivit art. 56 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010, și nu a acordat majorarea prevăzută de art. 100 lit. b) din Legea nr. 263/2010.

14. Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă, prin Sentința civilă nr. 2.913 din 7 decembrie 2023, a respins contestația ca neîntemeiată.

15. În motivare, s-a reținut că solicitarea de recalculare a fost respinsă, întrucât contestatorul beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, astfel încât nu sunt aplicabile dispozițiile legale invocate, având în vedere Decizia nr. 2/2023 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, prin care s-a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava și s-a stabilit că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 56² alin. (1) din Legea nr. 263/2010, modificată și completată prin Legea nr. 197/2021, dispozițiile legale evocate recunosc *ope legis* o reducere a vârstei standard de pensionare cu 13 ani pentru persoanele care au realizat un stagiul de cotizare de 25 de ani, corespunzător activității desfășurate cel puțin 30 de ani în locurile de muncă prevăzute de art. 30 alin (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, modificată și completată prin Legea nr. 197/2021, indiferent de condițiile în care a fost încadrată activitatea de angajator/fostul angajator, conform legislației anterioare, și indiferent de tipul contribuției de asigurări sociale datorate de angajator/fostul angajator.

16. Având în vedere cele statuate de instanța supremă prin decizia pronunțată, tribunalul a reținut că, pentru a fi considerat stagiul complet de cotizare de 25 de ani și utilizat la determinarea punctajului mediu anual, condiția esențială este ca persoanele care solicită dreptul de pensie să fi lucrat efectiv 30 de ani în locurile de muncă prevăzute de art. 30 alin (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, indiferent de condițiile în care a fost încadrată activitatea de angajator/fostul angajator, conform legislației

anterioare, și indiferent de tipul contribuției de asigurări sociale datorate de angajator/fostul angajator. Or, astfel cum reiese din adeverința invocată de contestator, aceasta nu a lucrat efectiv 30 de ani în activitățile menționate în cuprinsul adeverinței, ci aproximativ 5 ani.

17. Prin urmare, chiar dacă activitatea profesională a contestatorului s-ar încadra în locurile de muncă prevăzute de art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, atâta timp cât din adeverința invocată nu reiese că a lucrat cel puțin 30 de ani în aceste locuri de muncă, stagiul complet de cotizare utilizat la determinarea punctajului mediu anual pentru perioada din adeverința atașată cererii de recalculare nu poate fi de 25 de ani.

18. Împotriva acestei sentințe a formulat apel contestatorul, susținând că valorificarea stagiului realizat în condiții speciale, potrivit art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, presupune acordarea a trei tipuri de beneficii:

- a) reducerea vârstei standard de pensionare;
- b) fixarea stagiului complet de cotizare la 25 de ani pentru perioada lucrată în condiții speciale;
- c) acordarea punctajului suplimentar prevăzut de art. 100 lit. b) din Legea nr. 263/2010.

19. Intimata a negat acordarea tuturor acestor beneficii la care este îndreptățit ca urmare a modificărilor aduse Legii nr. 263/2010 prin Legea nr. 197/2021, apelantul-contestator invocând și dezlegarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție, prin Decizia nr. 36/2023 a Completului pentru soluționarea recursului în interesul legii.

20. În cadrul soluționării apelului, reținând existența unei norme speciale, derogatorii, cuprinse în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2004 și obligativitatea sesizării instanței supreme cu dezlegarea unei chestiuni de drept atunci când obiectul cauzei este cel menționat la art. 1 din actul normativ anterior menționat, s-a dispus sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție și suspendarea cauzei.

IV. Motivele reținute de titularul sesizării cu privire la admisibilitatea procedurii

21. Completul de judecată al instanței de trimitere a constatat admisibilitatea sesizării, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024 raportate la art. 519 din Codul de procedură civilă, reținând ca fiind îndeplinite condițiile cumulative impuse de legiuitor.

22. Astfel, s-a reținut că sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție este obligatorie, având în vedere dispozițiile art. 2 alin. (1) raportate la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, întrucât există o cauză aflată în curs de judecată, în ultimă instanță, în competența legală a unui complet de judecată al Curții de Apel Pitești — Secția I civilă și litigiul este început după intrarea în vigoare a noului Cod de procedură civilă, acțiunea fiind înregistrată pe rolul instanței la 17 august 2023.

23. Totodată, chestiunea de drept ce necesită a fi lămurită ridică dificultăți de interpretare a art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, coroborat cu art. 56 alin. (3) lit. d) și art. 100 din Legea nr. 263/2010 și cu art. II din Legea nr. 351/2022, deoarece normele legale nu sunt clare în ceea ce privește recalcularea drepturilor de pensie anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021, respectiv a beneficiilor ce ar putea fi acordate în această situație, prin valorificarea stagiului încadrat *ope legis* în condiții speciale și necesită intervenția instanței supreme, fiind o problemă reală, veritabilă, susceptibilă să dea naștere unor interpretări diferite și controversate.

24. De lămurirea modului de interpretare/aplicare a dispozițiilor amintite depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât apelul privește recalcularea drepturilor de pensie prin valorificarea stagiului încadrat *ope legis* în condiții speciale de muncă, potrivit art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, introdus prin Legea nr. 197/2021, respectiv majorarea punctajului mediu anual, conform art. 100 din Legea nr. 263/2010, precum

și aplicarea unui stagiul complet de cotizare de 25 de ani pentru stagiul realizat în condiții speciale, opiniile părților fiind contrare în ceea ce privește acordarea acestor beneficii.

25. Chestiunea de drept este nouă, întrucât dispozițiile art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010 sunt recent intrate în vigoare, nefiind identificată o jurisprudență conturată a instanțelor naționale în interpretarea și aplicarea acestor texte legale în situații similare celei deduse judecării.

26. În urma consultării jurisprudenței instanței supreme s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o hotărâre prealabilă sau printr-o hotărâre pronunțată în recurs în interesul legii și că aceasta nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție.

V. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

27. Apelantul-contestator a susținut că și persoanele înscrise la pensia pentru limită de vârstă anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021 au dreptul la a solicita recalcularea drepturilor de pensie și valorificarea stagiului realizat în condiții speciale, potrivit art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, atât sub aspectul reducerii stagiului complet de cotizare, cât și sub aspectul majorării punctajului pentru stagiul realizat în condiții speciale, în același sens fiind și deciziile nr. 2/2023 și 28/2024 pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție.

28. Intimata nu a formulat un punct de vedere referitor la problema de drept pusă în discuție.

VI. Punctul de vedere al completului care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

29. Instanța de trimitere a considerat necesară sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, constatând că normele de drept anterior redate sunt pasibile de interpretări diferite, sub aspectul valorificării stagiului, încadrat *ope legis* în condiții speciale, la recalcularea drepturilor de pensie deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021, prin care a fost introdusă lit. i) a art. 30 alin. (1) din Legea nr. 263/2010.

30. Astfel, prima problemă care se ridică este modul în care beneficiile prevăzute de lege pentru stagiul realizat în condiții speciale pot fi acordate în situația prezentată, având în vedere, pe de o parte, principiul neretroactivității legii, iar, pe de altă parte, împrejurarea că Legea nr. 197/2021 nu cuprinde o normă specială care să reglementeze recalcularea drepturilor de pensie deschise anterior datei de 18 august 2021. Prin comparație, legiuitorul a prevăzut în alte acte normative (spre exemplu, prin art. II din Legea nr. 74/2022) posibilitatea recalculării drepturilor de pensie deschise anterior intrării în vigoare a normei ce permite încadrarea/asimilarea în condiții speciale.

31. De asemenea, s-a constatat că prin Legea nr. 351/2022 s-a dispus că de prevederile art. 30 alin. (4⁵) și ale art. 56 alin. (1) lit. d), alin. (2) lit. d) și alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010 beneficiază, la cerere, și persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada anterioară datei intrării în vigoare a acestei legi.

32. În aceste condiții s-au ivit următoarele probleme de drept:
— recalcularea drepturilor de pensie în condițiile art. II din Legea nr. 351/2022 justifică doar acordarea beneficiului aplicării stagiului complet de cotizare redus, potrivit art. 36 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010, așa cum a apreciat și prima instanță, sau și beneficiul majorării punctajului, potrivit art. 100 lit. b) din Legea nr. 263/2010;

— în situația în care răspunsul la prima întrebare este în sensul interpretării stricte a art. II din Legea nr. 351/2022, este admisibilă recalcularea drepturilor de pensie în condițiile art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, cu consecința acordării tuturor beneficiilor prevăzute pentru stagiul în condiții speciale.

33. Problemele ridicate nu își găsesc rezolvarea nici în Decizia nr. 28 din 3 iunie 2024 și nici în Decizia nr. 36 din 15 mai

2023, pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

34. Astfel, normele de drept supuse atenției instanței supreme și problemele ridicate în dosarele soluționate prin hotărârile amintite sunt diferite, astfel încât, deși anumite aspecte dezlegate prin ele interesează și în cauza de față, fiind vorba despre efectele încadrării în condiții speciale de muncă, în temeiul legii, a activității desfășurate anterior intrării în vigoare a actului normativ, cele două decizii nu cuprind lămuriri privind chestiunile de drept ce fac obiectul sesizării.

35. Punctul de vedere al instanței este în sensul că valorificarea stagiului realizat în condiții speciale de muncă, potrivit art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, se poate face, în ceea ce privește drepturile de pensie deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021, în condițiile art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, chiar în absența unei dispoziții exprese cuprinse în Legea nr. 197/2021, care să permită recalcularea.

36. Art. II din Legea nr. 351/2022 justifică, în opinia instanței, doar acordarea beneficiului aplicării stagiului complet de cotizare redus, potrivit art. 56 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010. Recalcularea privește strict aplicarea art. 56 alin. (3) lit. d) din legea sus-menționată, astfel că nu este posibilă interpretarea normei în sensul extinderii operațiunii și la alte beneficii acordate de lege pentru stagiul realizat în condiții speciale, potrivit art. 30 alin. (1) lit. h)—l) din Legea nr. 263/2010.

37. În schimb, s-a apreciat că sunt incidente dispozițiile art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010. Astfel cum s-a reținut în Decizia nr. 28 din 3 iunie 2024, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (paragraful 138), „suntem în ipoteza efectelor viitoare ale unor situații juridice efective, născute anterior intrării în vigoare a legii, dar care nu sunt consumate, ci sunt în curs de desfășurare, cererile de recalculare a pensiei reprezentând un efect viitor al unei valabile deschideri a dreptului la pensie pentru activitatea ce a fost desfășurată în condițiile prevăzute de art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010. Or, recunoașterea unor astfel de efecte nu aduce atingere principiului neretroactivității legii noi, reglementat prin art. 15 din Constituția României.”

38. Pe de altă parte, o interpretare contrară ar conduce la discriminare între beneficiarii pensiilor pentru limită de vârstă, ale căror drepturi au fost deschise anterior datei de 18.08.2021, și cei ale căror drepturi au fost deschise ulterior, dar care nu au valorificat la înscrierea la pensie stagiul încadrat *ope legis* în condiții speciale. Este fără îndoială că aceștia din urmă pot solicita recalcularea drepturilor de pensie, potrivit art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010. Or, excluderea recalculării drepturilor de pensie deschise anterior datei intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021, prin aplicarea art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, sau acordarea doar a beneficiului stagiului complet de cotizare redus, ca urmare a prevederilor art. II din Legea nr. 351/2022, ar conduce la aplicarea unui tratament juridic distinct, nejustificat de criterii obiective, cele două categorii de pensionari aflându-se, în opinia instanței de trimitere, în situații identice.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

39. **Curtea de Apel Alba Iulia**, Tribunalul Hunedoara și majoritar Tribunalul Alba au apreciat că recalcularea drepturilor de pensie, potrivit art. II din Legea nr. 351/2022, permite acordarea tuturor beneficiilor prevăzute de Legea nr. 263/2010 pentru stagiul realizat în condiții speciale, iar introducerea art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010 deschide posibilitatea recalculării drepturilor de pensie deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021, în absența unei norme în acest sens, de genul celei prevăzute în Legea nr. 74/2022, prin aplicarea art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, înaintând practică judiciară în acest sens.

40. La nivelul **Curții de Apel Brașov**, Tribunalul Brașov a apreciat că recalcularea drepturilor de pensie, conform art. II din Legea nr. 351/2022, ar trebui să permită acordarea tuturor beneficiilor prevăzute de Legea nr. 263/2010 pentru stagiul realizat în condiții speciale. Totuși, au existat opinii care au susținut că recalcularea poate fi limitată la beneficiul specific prevăzut de art. 56 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010, limitare care a fost justificată prin interpretarea restrictivă a normelor legale, având în vedere că legiuitorul a specificat în mod expres anumite beneficii în contextul recalculării.

Introducerea art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010 deschide posibilitatea recalculării drepturilor de pensie deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021. În absența unei norme explicite, cum este cea prevăzută în Legea nr. 74/2022, recalcularea poate fi realizată prin aplicarea art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010.

41. Tribunalul Neamț — Secția I civilă și de contencios administrativ și fiscal, instanță arondată **Curții de Apel Bacău**, prin Sentința civilă nr. 399/2024 din 8 mai 2024 pronunțată în Dosarul nr. 1.609/103/2023 a reținut că instanța de judecată poate constata îndeplinirea condițiilor asimilării chiar și în lipsa unui acord al angajatorului și că există o singură condiție legală pentru asimilarea grupei I ca activitate desfășurată în condiții speciale, anume ca perioadele de vechime în grupa I de muncă să se fi realizat înainte de 1 aprilie 2001 în activitățile care, conform art. 30 alin. (1) din Legea nr. 263/2010, sunt încadrate în condiții speciale.

42. La nivelul **Curții de Apel București**, Secția a VIII-a conflicte de muncă și asigurări sociale a Tribunalului București, din punct de vedere teoretic, a arătat că, față de prevederile legale incidente, valorificarea stagiului realizat în condiții speciale de muncă, potrivit art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, se poate face, în ceea ce privește drepturile de pensie deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021, în condițiile art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, chiar în absența unei dispoziții exprese cuprinse în Legea nr. 197/2021, care să permită recalcularea.

Art. II din Legea nr. 351/2022 justifică doar acordarea beneficiului aplicării stagiului complet de cotizare redus, potrivit art. 56 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010.

De asemenea, s-a apreciat că, fiind în ipoteza efectelor viitoare ale unor situații juridice efective, născute anterior intrării în vigoare a legii, dar care nu sunt consumate, ci sunt în curs de desfășurare, cererile de recalculare a pensiei reprezintă un efect viitor al unei valabile deschideri a dreptului la pensie pentru activitatea ce a fost desfășurată în condițiile prevăzute de art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010. Această recunoaștere nu aduce atingere principiului neretroactivității legii noi, reglementat prin art. 15 din Constituția României. Excluderea recalculării drepturilor de pensie deschise anterior datei intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021, prin aplicarea art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, sau acordarea doar a beneficiului stagiului complet de cotizare redus, ca urmare a prevederilor art. II din Legea nr. 351/2022, ar conduce la aplicarea unui tratament juridic distinct, nejustificat de criterii obiective.

La nivelul **Tribunalului Giurgiu** punctul de vedere exprimat a fost în sensul că valorificarea stagiului realizat în condiții speciale de muncă, potrivit art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, produce efecte atât în ceea ce privește drepturile de pensie deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021, cât și sub aspectul majorării punctajelor lunare cu 50%, conform art. 100 lit. b) din Legea nr. 263/2010, în condițiile art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010.

În cadrul **Tribunalului Ialomița**, în ceea ce privește prima problemă de drept ridicată, opinia judecătorilor care alcătuiesc completurile specializate în soluționarea cauzelor de asigurări sociale și litigii de muncă, precum și a asistenților judiciari din

cadru instanței a fost în sensul că recalcularea drepturilor de pensie, potrivit art. II din Legea nr. 351/2022, nu este nicicum limitată la beneficiul prevăzut de art. 56 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010, ci dimpotrivă, permite acordarea tuturor beneficiilor prevăzute de Legea nr. 263/2010 pentru stagiul realizat în condiții speciale.

Sub aspectul valorificării stagiului, prin Legea nr. 197/2021, acesta este încadrat *ope legis* în condiții speciale. Astfel, persoanele înscrise la pensia pentru limită de vârstă anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021 au dreptul la a solicita recalcularea drepturilor de pensie și valorificarea stagiului realizat în condiții speciale, potrivit art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, introdus prin Legea nr. 197/2021, atât sub aspectul reducerii stagiului complet de cotizare, cât și sub aspectul majorării punctajului pentru stagiul realizat în condiții speciale. S-a apreciat că a admite o altă teză ar crea premisele unei diferențe de tratament între titularii cererilor de acordare a pensiei și ar genera o situație de inechitate, nejustificată obiectiv și rezonabil. O interpretare contrară ar conduce la discriminare între beneficiarii pensiilor pentru limită de vârstă, ale căror drepturi au fost deschise anterior datei de 18.08.2021, și cei ale căror drepturi au fost deschise ulterior, dar care nu au valorificat la înscrierea la pensie stagiul încadrat *ope legis* în condiții speciale. Acordarea doar a beneficiului stagiului complet de cotizare redus, ca urmare a prevederilor art. II din Legea nr. 351/2022, ar conduce la aplicarea unui tratament juridic distinct, nejustificat de criterii obiective, cele două categorii de pensionari aflându-se în situații identice.

Referitor la cea de-a doua problemă de drept ridicată, opinia judecătorilor din cadrul instanței a fost exprimată în sensul că valorificarea stagiului realizat în condiții speciale de muncă, potrivit art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, se poate face, în ceea ce privește drepturile de pensie deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021, în condițiile art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, chiar în absența unei dispoziții exprese cuprinse în Legea nr. 197/2021, care să permită recalcularea.

La nivelul Tribunalului Ilfov s-a arătat că valorificarea stagiului realizat în condiții speciale de muncă, potrivit art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, se poate face, în ceea ce privește drepturile de pensie deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021, în condițiile art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, chiar în absența unei dispoziții exprese cuprinse în Legea nr. 197/2021, care să permită recalcularea.

Art. II din Legea nr. 351/2022 justifică, în opinia tribunalului, doar acordarea beneficiului aplicării stagiului complet de cotizare redus, potrivit art. 56 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010. Recalcularea privește strict aplicarea art. 56 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010, astfel că nu este posibilă interpretarea noimei în sensul extinderii operațiunii și la alte beneficii acordate de lege pentru stagiul realizat în condiții speciale, potrivit art. 30 alin. (1) lit. h)–l) din Legea nr. 263/2010.

La nivelul **Tribunalului Teleorman** punctul de vedere exprimat a fost în sensul că: a) recalcularea drepturilor de pensie, potrivit art. II din Legea nr. 351/2022, permite acordarea tuturor beneficiilor prevăzute de Legea nr. 263/2010 pentru stagiul realizat în condiții speciale; b) introducerea art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010 prin Legea nr. 197/2021 nu permite recalcularea drepturilor de pensie deschise anterior intrării în vigoare a acestei legi.

43. Curtea de Apel Cluj a arătat că problema de drept a fost dezlegată de Înalta Curte de Casație și Justiție prin decizii ale Completului pentru soluționarea recursului în interesul legii și Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept pe care chiar încheierea de sesizare le menționează, aplicabile pentru identitate de rațiune și în ce privește categoria profesională vizată de textul art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010.

Aceste decizii de unificare a practicii conțin suficiente considerente care să clarifice problema din întrebare, în sensul acordării tuturor beneficiilor atrase de încadrarea locurilor de muncă în condiții speciale, inclusiv pentru pensionarii ale căror drepturi au fost deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021 și în situația acestei categorii profesionale, chiar dacă legile prin care au fost completate în timp dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 nu sunt identice. Sensul legii trebuie să prevaleze și, de asemenea, ideea de unitate de măsură, de aplicare a legii în mod coerent și egal pentru situații egale.

Hotărârile înaintate au în vedere alte categorii profesionale decât cele vizate prin dispozițiile art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, la care se referă întrebarea, în cuprinsul acestora fiind făcute referiri la dezlegări pe care Înalta Curte de Casație și Justiție le-a dat cu privire la textul art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010 pentru identitate de rațiune în ce privește dezlegarea în drept.

44. Curtea de Apel Constanța — Secția I civilă a înaintat Decizia civilă nr. 356A din 29 mai 2024, prin care s-a constatat că reclamantul este îndreptățit la recalcularea drepturilor de pensie ca urmare a cererii de stabilire a pensiei pentru limită de vârstă conform Legii nr. 263/2010, cu folosirea la determinarea punctajului mediu anual a unui stagiul complet de cotizare de 25 de ani, având în vedere perioada totală în care a desfășurat activități încadrate în condiții speciale după 1 aprilie 2001.

Astfel, conform art. 55 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 263/2010, persoanele care au realizat stagiul complet de cotizare au dreptul la pensie pentru limită de vârstă, cu reducerea vârstelor standard de pensionare, conform tabelului nr. 2, în situația persoanelor care au realizat stagii de cotizare în grupa I de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, precum și în situația celor care au realizat stagii de cotizare în locurile de muncă încadrate în condiții speciale, prevăzute la art. 30 alin. (1) din Legea nr. 263/2010.

45. Curtea de Apel Craiova a arătat că orientarea practicii la nivelul Tribunalului Dolj este în sensul acordării beneficiului prevăzut de art. 56 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010, însă au fost pronunțate câteva hotărâri prin care s-a dispus și valorificarea perioadei 1 aprilie 2001—18 august 2021, ca stagiul de cotizare realizat în condiții speciale și determinarea punctajului mediu anual cu utilizarea stagiului complet de cotizare de 25 de ani.

Tribunalul Gorj a înaintat hotărâri judecătorești prin care s-a reținut că nu există temei legal pentru asimilarea în condiții speciale a perioadei ulterioare datei de 1 aprilie 2001.

Pe cale de consecință, pentru perioada ulterioară datei de 1 aprilie 2001, în situația în care au fost prestate activități dintre cele prevăzute de art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, pot fi acordate numai beneficiile art. 56² coroborate cu art. 56 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010, respectiv reducerea vârstei standard de pensionare cu 13 ani și stagiul complet de cotizare de 25 de ani pentru persoanele care au desfășurat activitățile prevăzute.

Cu privire la situația particulară a cererilor de recalculare s-a reținut că nu se mai impune a fi analizată problema reducerii vârstei standard de pensionare, condiție ce a fost analizată și a fost constatată ca fiind îndeplinită odată cu emiterea deciziei de pensionare, astfel că, în raport și cu dispozițiile art. 69 alin. (2) și (3) din Hotărârea Guvernului nr. 257/2011 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice și ale art. 95 alin. (2) și (3) din Legea nr. 263/2010, pentru stagiul de cotizare realizat în perioada în care au fost desfășurate activități din categoria celor menționate la art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010 ulterior datei de 1 aprilie 2001, punctajul mediu anual trebuie calculat prin raportare la un stagiul complet de cotizare de 25 de ani.

S-a subliniat faptul că, în cazurile deduse judecătii, contestatorii aveau asimilată în condiții speciale perioada lucrată

în condițiile art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010 anterior datei de 1 aprilie 2001, numai cu privire la această perioadă existând temei legal pentru asimilare în condiții speciale, respectiv art. 30 alin. (44) din Legea nr. 263/2010, asimilare care implică acordarea tuturor beneficiilor prevăzute de Legea nr. 263/2010 pentru stagiul realizat în condiții speciale, pentru perioada ulterioară datei de 1 aprilie 2001 beneficiile fiind limitate la cele prevăzute de art. 56 alin. (3) lit. d) și art. 56² din Legea nr. 263/2010.

Prin hotărârile înaintate de Tribunalul Mehedinți s-a reținut că Decizia nr. 2/2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii clarifică modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor art. 56² alin. (1) din Legea nr. 263/2010, stabilindu-se că activitatea profesională prestată cel puțin 30 de ani în locurile de muncă prevăzute de art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 197/2021, va fi considerată *ope legis* stagiul complet de cotizare de 25 de ani, necesar și suficient pentru acordarea pensiei pentru limită de vârstă cu reducerea vârstei standard de pensionare cu 13 ani.

46. La nivelul Secției pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a **Curții de Apel Galați** nu au fost înregistrate cauze în care să se invoce aplicarea art. 56 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010, dar există un număr semnificativ de cauze similare în care este incidentă aceeași problemă de drept, a condițiilor de înscriere la pensie pentru personalul din sectorul de construcții navale, prevăzut la art. 30 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 263/2010.

Problema de drept este similară, chiar dacă se referă la o altă categorie profesională.

După publicarea Deciziei nr. 28 din 3 iunie 2024 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept practica a fost schimbată, considerându-se, în raport cu considerentele acestei decizii, și anume paragrafele 125, 133, 137—139, că asimilarea produce efecte depline atât sub aspectul condițiilor reglementate în scopul deschiderii dreptului la pensie al personalului din sectorul de construcții navale, cât și sub aspectul efectelor juridice ale încadrării în condiții speciale de muncă, al determinării cuantumului pensiei, prin aplicarea art. 100 lit. b) din Legea nr. 263/2010.

47. La nivelul **Curții de Apel Iași**, Tribunalul Iași — Secția I civilă, identificând o hotărâre, a apreciat că, prin Decizia nr. 2 din 13 martie 2023 a Completului pentru soluționarea recursului în interesul legii și prin Decizia nr. 28 din 3 iunie 2024 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat deja în privința celor două chestiuni de drept care fac obiectul sesizării.

Opinia judecătorilor din cadrul Tribunalului Vaslui este în sensul celor reținute de Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 28 din 3 iunie 2024, și anume că: „asimilarea este o ficțiune juridică și presupune tratarea în condiții similare a situației asimilate cu aceea luată drept reper, așa încât nu poate fi identificat un argument juridic valid, care să justifice preluarea, prin asimilare, doar a unora dintre aspectele situației juridice-reper.

Efectele asimilării nu ar putea fi limitate la condițiile pensionării, atât timp cât ele acționează, de regulă, deplin, sub toate aspectele, iar în această situație, legiuitorul nu a introdus o dispoziție specială de excepție, prin care să le limiteze.”

Drept urmare, recunoscându-se ca fiind lucrate în condiții speciale de muncă și respectivele activități, se aplică toate beneficiile ce decurg din această încadrare, iar nu doar reducerea stagiului de cotizare.

Cu privire la cea de-a doua problemă, din modul de redactare a normei rezultă voința legiuitorului de a recunoaște îndreptățirea la încadrarea muncii în condiții speciale, indiferent de perioada în care s-au desfășurat activitățile menționate, textul de lege nefăcând vreo distincție în ceea ce privește intervalul

de timp pentru care este recunoscută încadrarea muncii în condiții speciale. Și persoanele care s-au pensionat anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021 vor putea solicita recalcularea, întrucât prin noile modificări legislative li s-a recunoscut ca fiind lucrată în condiții speciale o anumită perioadă de timp și în lipsa posibilității formulării unei cereri de recalculare, această recunoaștere rămânând fără efectele juridice pentru care norma a fost edictată.

48. **Curtea de Apel Oradea** a arătat că, la nivelul Secției I civile, orientarea practicii judiciare este în sensul că introducerea art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010 deschide posibilitatea recalculării drepturilor de pensie deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021, în absența unei norme în acest sens, de genul celei prevăzute în Legea nr. 74/2022, prin aplicarea art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010.

Tribunalul Bihor — Secția I civilă a apreciat că recalcularea drepturilor de pensie, potrivit art. II din Legea nr. 351/2022, permite acordarea tuturor beneficiilor prevăzute de Legea nr. 263/2010 pentru stagiul realizat în condiții speciale, fără a fi limitat la beneficiul prevăzut de art. 56 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010.

49. Practica judiciară majoritară la nivelul Tribunalului Vâlcea — Secția I civilă, instanță arondata **Curții de Apel Pitești**, este în sensul că recalcularea drepturilor de pensie, potrivit art. II din Legea nr. 351/2022, permite acordarea tuturor beneficiilor prevăzute de Legea nr. 263/2010 pentru stagiul realizat în condiții speciale, iar introducerea art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010 deschide posibilitatea recalculării drepturilor de pensie deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021.

50. La nivelul **Curții de Apel Ploiești**, Tribunalul Buzău — Secția I civilă a arătat că recalcularea drepturilor de pensie, potrivit art. II din Legea nr. 351/2022, permite acordarea tuturor beneficiilor prevăzute de Legea nr. 263/2010 pentru stagiul realizat în condiții speciale, nefiind limitată la beneficiul prevăzut de art. 56 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010, în același sens pronunțându-se și Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 28/2024 a Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

51. Tribunalul Mureș, instanță arondata **Curții de Apel Târgu Mureș**, a apreciat că valorificarea stagiului realizat în condiții speciale de muncă, potrivit art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, se poate face în ceea ce privește drepturile de pensie deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021, în condițiile art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, chiar și în absența unei norme în acest sens.

52. **Curțile de apel Suceava și Timișoara** nu au identificat practică judiciară și nu au formulat niciun punct de vedere teoretic.

53. Ministerul Public a menționat că la nivelul Secției judiciare nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii asupra problemei de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. **Jurisprudența Curții Constituționale**

54. Nu au fost identificate decizii ale Curții Constituționale care să prezinte relevanță în dezlegarea chestiunii de drept care face obiectul prezentei sesizări.

IX. **Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție**

55. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin Decizia nr. 24 din 3 iunie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 614 din 25 iulie 2019, a respins, ca inadmisibilă, sesizarea privind pronunțarea unei hotărâri prealabile formulată de Curtea de Apel Craiova — Secția I civilă cu privire la următoarea problemă de drept: „aplicabilitatea dispozițiilor art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010 (...), teza referitoare la recalcularea pensiei prin adăugarea veniturilor, în ceea ce privește pensiile de serviciu ale magistraților nepuse în plată”.

56. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, prin Decizia nr. 24 din 14 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1001 din 12 decembrie 2019, a admis recursul în interesul legii formulat de Avocatul Poporului și a stabilit că, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 22 din Legea nr. 104/2003 privind manipularea cadavrelor umane și prelevarea organelor și țesuturilor de la cadavre în vederea transplantului, republicată, locurile de muncă ale personalului care desfășoară activitatea în serviciile de anatomie patologică și prosecturi ale spitalelor, precum și personalul disciplinelor universitare de anatomie, de histologie, de anatomie patologică și al catedrei de biologie celulară sunt încadrate *ex lege* în categoria locurilor de muncă în condiții deosebite, fără a fi necesară parcurgerea metodologiei prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, cu modificările și completările ulterioare, și, respectiv, de Hotărârea Guvernului nr. 246/2007 privind metodologia de reînnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite.

57. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, prin Decizia nr. 2 din 13 martie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 371 din 2 mai 2023, a admis recursul în interesul legii formulat de Colegiul de conducere al Curții de Apel Suceava și a stabilit că, în interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 56² alin. (1) din Legea nr. 263/2010, dispozițiile legale evocate recunosc *ope legis* o reducere a vârstei standard de pensionare cu 13 ani pentru persoanele care au realizat un stagiul de cotizare de 25 de ani, corespunzător activității desfășurate cel puțin 30 de ani în locurile de muncă prevăzute de art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, indiferent de condițiile în care a fost încadrată activitatea de angajator/fostul angajator, conform legislației anterioare, și indiferent de tipul contribuției de asigurări sociale datorate de angajator/fostul angajator.

58. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin Decizia nr. 36 din 15 mai 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 580 din 27 iunie 2023, a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Oradea — Secția I civilă și a stabilit că „locurile de muncă din domeniul silvicultură, în care se desfășoară activitățile menționate la art. 20 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000, se încadrează *ope legis* în condiții speciale. Personalul silvic care a desfășurat activitățile indicate la art. 20 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000, anterior intrării în vigoare a Legii nr. 234/2019, beneficiază de încadrarea locului de muncă în condiții speciale și de drepturile prevăzute la art. 20 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000. Obținerea beneficiilor prevăzute de art. 20 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000 la data deschiderii drepturilor de pensie nu este condiționată de plata contribuțiilor de asigurări sociale, iar dovada acestora nu trebuie să rezulte din declarația nominală de asigurare pentru perioada ulterioară datei de 1 aprilie 2001”.

59. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, prin Decizia nr. 28 din 3 iunie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 669 din 12 iulie 2024, a admis sesizarea formulată și a stabilit că, în interpretarea dispozițiilor art. 30 alin. (44) din Legea nr. 263/2010, asimilarea perioadei anterioare datei de 1 aprilie 2001, în care salariații au desfășurat activități dintre cele prevăzute de art. 30 alin. (1) lit. i) din aceeași lege, în locurile de

muncă încadrate în grupa a II-a de muncă, unui stagiul de cotizare în condiții speciale de muncă produce efecte și sub aspectul majorării punctajelor lunare cu 50%, conform art. 100 lit. b) din Legea nr. 263/2010, iar nu doar cu privire la determinarea stagiului de cotizare, potrivit art. 56 alin. (1) lit. d), și la reducerea vârstei de pensionare, potrivit art. 56² din Legea nr. 263/2010.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

60. Prin raportul întocmit în cauză, conform art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă, s-a apreciat că, în interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, drepturile de pensie deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021 pot fi recalculat în condițiile art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, cu acordarea tuturor beneficiilor specifice valorificării unui stagiul realizat în condiții speciale, cele referitoare la determinarea stagiului de cotizare, potrivit art. 56 alin. (1) lit. d) din Legea nr. 263/2010, și la majorarea punctajelor lunare, conform art. 100 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 263/2010, iar în ceea ce privește următoarea chestiune de drept: „Recalcularea drepturilor de pensie, potrivit art. II din Legea nr. 351/2022, permite acordarea tuturor beneficiilor prevăzute de Legea nr. 263/2010 pentru stagiul realizat în condiții speciale sau este limitată la beneficiul prevăzut de art. 56 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010?”, sesizarea Curții de Apel Pitești este inadmisibilă.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

61. În vederea formulării unor răspunsuri adecvate întrebărilor avansate de către instanța de sesizare, ordinea de soluționare a acestora va fi impusă de păstrarea cursivității logice a silogismului juridic. Astfel, urmează a fi analizată, în principal, cea de-a doua chestiune de drept formulată prin actul de sesizare, un răspuns afirmativ oferit acestei întrebări fiind de natură să nege incidența textului normativ supus interpretării prin cea dintâi întrebare. Concluzia se impune cu atât mai mult cu cât în privința primei chestiuni de drept nu se verifică toate condițiile de admisibilitate a sesizării, astfel cum se va demonstra în cele ce succedă.

XI.1. *Asupra admisibilității sesizării în privința chestiunii de drept referitoare la efectele completării art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, respectiv dacă aceasta oferă o posibilitate recalculării drepturilor de pensie deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021, prin aplicarea art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, în absența unei norme în acest sens, de genul celei prevăzute în Legea nr. 74/2022*

62. Temeiul prezentei sesizări îl constituie dispozițiile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

63. Reglementând domeniul de aplicare a avocatului act normativ prin art. 1, legiuitorul delegat stipulează: „(1) Prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal. (2) Prezenta ordonanță de urgență se aplică și în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor la pensie, inclusiv cele rezultate din actualizarea/recalcularea/revizuirea drepturilor la pensie sau/și cele privind alte prestații de asigurări sociale ale personalului prevăzut la alin. (1).”

64. Cu referire la condițiile de admisibilitate a sesizării, potrivit art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, „dacă în cursul judecării proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată învestit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție

să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată”.

65. Este de observat că, spre deosebire de condițiile de admisibilitate a sesizării în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile circumscrise prevederilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în procedura reglementată de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu mai este prevăzută condiția noutății chestiunii de drept ce se solicită a fi lămurită.

66. Rezultă că prevederile art. 1 se aplică cu prioritate în raport cu cele ale art. 519 și 520 din Codul de procedură civilă, în virtutea principiului *specialia generalibus derogant*, urmând a fi completate cu prevederile dreptului comun în materie. În acest sens, de altfel, prin art. 4 se statuează expres: „Dispozițiile prezentei ordonanțe de urgență se completează cu cele ale Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu celelalte reglementări aplicabile în materie.”

67. Înalta Curte de Casație și Justiție relevă că, în preambulul acestui act normativ, legiuitorul delegat precizează că la adoptarea ordonanței de urgență a ținut seama de „configurația actuală a mecanismului hotărârii prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept și de efectul obligativității hotărârii pe care o pronunță Înalta Curte de Casație și Justiție, în deplin acord cu îndatorirea sa constituțională de asigurare a aplicării și interpretării unitare a legii de către toate instanțele judecătorești din România”, apreciind că, în raport cu rolul și funcțiile acestui mecanism, măsurile legislative propuse „pot influența pozitiv activitatea instanțelor judecătorești, în condițiile în care, încă dintr-o etapă incipientă, s-ar asigura clarificarea unor chestiuni dificile de drept (...)”.

68. Astfel, în procesele de tipul celor enumerate la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, legiuitorul delegat a instituit următoarele condiții de admisibilitate pentru sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile:

- a) existența unei cauze aflate în curs de judecată, o cauză de natura celor menționate limitativ în cuprinsul art. 1 al ordonanței;
- b) completul de judecată care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să fi fost legal investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac;
- c) să existe o chestiune de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei;
- d) chestiunea de drept invocată să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

69. Verificând îndeplinirea concomitentă a condițiilor subsumate prevederilor art. 1 alin. (1) și (3), respectiv ale art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, se constată că procesul în care s-a formulat prezenta sesizare are ca obiect o contestație la decizia de recalculare a pensiei, formulată de o persoană care a prestat muncă în sectorul producției de energie electrică și termică [vizat de art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010], contestatorul solicitând instanței de judecată să oblige casa județeană de pensii la emiterea unei noi decizii de recalculare, având în vedere prevederile Legii nr. 263/2010, așa cum a fost aceasta modificată și completată de Legea nr. 197/2021, precum și la plata diferenței dintre pensia calculată și cea care va rezulta din noul calcul, conform prevederilor legale, diferență actualizată cu dobânda legală și indicele de inflație.

70. În consecință, pretențiile deduse judecății se circumscriu unor drepturi la pensie, rezultate din recalculare, ale personalului plătit din fonduri publice, în accepțiunea art. 1 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

71. Cauza care a ocazionat sesizarea instanței supreme se află pe rolul Curții de Apel Pitești — Secția I civilă, care judecă în cel de-al doilea grad de jurisdicție, potrivit art. 96 pct. 2 din Codul de procedură civilă și art. 269 alin. (1) și (2) din Legea nr. 53/2003 —

Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare (Codul muncii). Prin urmare, completul de judecată care a formulat sesizarea este unul legal investit cu soluționarea cauzei în calea de atac.

72. În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire să depindă soluționarea pe fond a cauzei, în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept s-a statuat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile trebuie să aibă ca obiect o chestiune de drept ce necesită cu pregnanță a fi lămurită, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății (Decizia nr. 10 din 4 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016, paragraful 37; Decizia nr. 70 din 23 octombrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1112 din 11 decembrie 2023, paragraful 42).

73. Jurisprudența consolidată în legătură cu această condiție de admisibilitate rămâne de actualitate și după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, dat fiind că în preambulul acestei ordonanțe s-a ținut seama de „faptul că măsurile legislative propuse pot influența pozitiv activitatea instanțelor judecătorești, în condițiile în care, încă dintr-o etapă incipientă, s-ar asigura clarificarea unor chestiuni dificile de drept”. Pe de altă parte, în măsura în care prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu s-a derogat de la dispozițiile art. 519 și următoarele din Codul de procedură civilă, acestea rămân aplicabile, ca drept comun în materia sesizării pentru dezlegarea în prealabil a unei chestiuni de drept, astfel cum a fost subliniat anterior.

74. Verificând această condiție, Înalta Curte de Casație și Justiție reține că instanța de trimitere solicită lămurirea chestiunii de drept ce vizează interpretarea dispozițiilor art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, în sensul de a stabili dacă introducerea acestora conferă posibilitatea recalculării drepturilor de pensie deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021, prin aplicarea art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, și dacă o astfel de recalculare permite acordarea tuturor beneficiilor legii, referitoare la determinarea stagiului de cotizare și la majorarea punctajelor lunare.

75. Chestiunea de drept invocată prezintă un grad de dificultate ridicat, de natură a justifica intervenția instanței supreme, având în vedere că în această materie au fost pronunțate unele soluții divergente asupra acestei probleme de drept, astfel cum rezultă din hotărârile judecătorești și din opiniile exprimate la nivel pur teoretic, evocate în partea introductivă a prezentei decizii.

76. Orientările divergente, relevate până în prezent de practica judiciară națională, pun în evidență necesitatea lămuririi corelației dintre legea de modificare și completare, pe de o parte, și regulile generale edictate în cuprinsul Legii nr. 263/2010, pe de altă parte. Ca urmare, este îndeplinită condiția unei probleme de drept veritabile, care justifică intervenția instanței supreme în scopul rezolvării acesteia.

77. Totodată, este îndeplinită condiția referitoare la caracterul esențial al chestiunii de drept supuse unei interpretări de principiu, de lămurirea acesteia depinzând soluționarea pe fond a cauzei. Aceasta, în considerarea faptului că reclamantul, beneficiar al unei pensii pentru limită de vârstă deschise în anul 2020, care a realizat un anumit stagiul de cotizare în activitățile prevăzute de art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, considerate locuri de muncă în condiții speciale odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 197/2021, a solicitat anularea deciziei unei case județene de pensii, prin care i-a fost respinsă cererea de recalculare a pensiei prin valorificarea condițiilor

speciale de muncă, solicitare formulată în temeiul Legii nr. 197/2021. Prima instanță a fondului a respins contestația, iar apelul formulat de contestator vizează chiar recalcularea drepturilor de pensie prin valorificarea stagiului încadrat *ope legis* în condiții speciale de muncă, potrivit art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, introdus prin Legea nr. 197/2021, respectiv majorarea punctajului mediu anual, potrivit art. 100 din Legea nr. 263/2010, precum și aplicarea unui stagiului complet de cotizare de 25 de ani pentru stagiul realizat în condiții speciale. Prin urmare, în măsura în care se va stabili că este legal posibilă valorificarea efectelor depline ale recunoașterii unui stagiului de cotizare în condiții speciale, prin recalcularea drepturilor de pensie deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021 [care a introdus art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010], și că o astfel de recalculare poate fi realizată în condițiile art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, reclamantul va fi îndreptățit la recalculare și va beneficia de toate efectele valorificării stagiului de cotizare realizat în condiții speciale.

78. De asemenea, se constată că Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat asupra chestiunii de drept și aceasta nu formează obiect al unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

79. Sesizarea îndeplinește și condițiile formale prevăzute de art. 520 din Codul de procedură civilă, conținând argumentele care susțin admisibilitatea sa, punctul de vedere al instanței, precum și punctele de vedere ale părților aflate în litigiu.

80. În concluzie, fiind îndeplinite toate condițiile de admisibilitate în cazul sesizării cu această chestiune de drept, mecanismul de unificare a practicii judiciare prin pronunțarea unei hotărâri prealabile, care să ofere o dezlegare de principiu, poate fi activat.

XI.2. Asupra fondului sesizării

81. Problema de drept în cauză vizează, în esență, admisibilitatea recalculării drepturilor de pensie deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021, prin aplicarea art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, în absența unei dispoziții exprese, cuprinsă în Legea nr. 197/2021, care să permită recalcularea, cu consecința acordării tuturor beneficiilor valorificării unui stagiului realizat în condiții speciale, conform art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010.

82. Examinarea textelor de lege relevante pentru dezlegarea chestiunii de drept care face obiectul prezentei sesizări pune în evidență următoarele:

83. Prin art. I pct. 1 din Legea nr. 197/2021 a fost completată și modificată Legea nr. 263/2010, în sensul că, la art. 30 alin. (1) — text de lege care enumeră limitativ locurile de muncă în condiții speciale —, după lit. h) a fost introdusă o nouă literă, lit. i), cu următorul cuprins: „*i) activitățile de producție, mentenanță și asimilate din unitățile de producție a energiei electrice în termocentralele pe bază de cărbune, incluzând și unitățile de extracție a cărbunelui, pentru personalul implicat direct și nemijlocit în utilizarea procedeelor și utilajelor specifice producției energiei electrice și extracției cărbunelui*”.

84. Corelativ, sunt aduse modificări normelor care reglementează condițiile pensiei pentru limită de vârstă, prin reducerea stagiului complet de cotizare și a vârstei standard de pensionare, în cazul persoanelor care au desfășurat activități în aceste locuri de muncă în condiții speciale [a se vedea art. 30 alin. (1) lit. i), după cum urmează: potrivit art. I pct. 2 din Legea nr. 197/2021, a fost modificat art. 56 alin. (1) lit. d), cu următorul cuprins: „*d) 25 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. h) și i) pentru care reducerea vârstei standard de pensionare este de 13 ani;*”].

Totodată, prin art. I pct. 4 din Legea nr. 197/2021 a fost modificat art. 56² alin. (1) din Legea nr. 263/2010, dobândind următorul cuprins: „*Art. 56². — (1) Prin excepție de la prevederile art. 55 alin. (1) lit. b), persoanele care au desfășurat*

activități dintre cele prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. g) și i) beneficiază de pensie pentru limită de vârstă cu reducerea vârstei standard de pensionare cu 13 ani, pentru un stagiul de cotizare de cel puțin 25 de ani realizat în aceste activități.”

85. Prin Legea nr. 74/2022 legiuitorul a intervenit pentru a acoperi lacuna legislativă pusă în evidență cu suficientă claritate prin jurisprudența neunitară pe care a generat-o, în sensul inexistenței unor dispoziții legale exprese care să asimileze perioadele de activitate anterioare datei de 1 aprilie 2001, prestate în locurile de muncă prevăzute de art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010 și încadrate în grupele I și/sau a II-a de muncă, unor stagii de cotizare în condiții speciale. Astfel, prin art. I din Legea nr. 74/2022, la art. 30 din Legea nr. 263/2010, după alin. (4³) a fost introdus un nou alineat, alin. (4⁴), cu următorul cuprins: „*(4⁴) Este asimilată stagiului de cotizare în condiții speciale de muncă perioada anterioară datei de 1 aprilie 2001, în care salariații au desfășurat activități dintre cele prevăzute la alin. (1) lit. i), în locurile de muncă încadrate conform legislației anterioare în grupa I și/sau grupa a II-a de muncă.*”

86. De asemenea, prin art. II al Legii nr. 74/2022 se stipulează: „*Art. II. — (1) De prevederile art. 30 alin. (4⁴) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, beneficiază, la cerere, și persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada anterioară datei intrării în vigoare a prezentei legi.*

(2) Drepturile de pensie recalculate conform alin. (1) se acordă începând cu luna următoare celei în care a fost depusă solicitarea.

(3) În situația în care, după aplicarea prevederilor alin. (1) și (2), rezultă un quantum al pensiei mai mic decât cel convenit anterior intrării în vigoare a prezentei legi sau aflat în plată, se păstrează cuantumul mai avantajos.”

87. Ulterior, prin art. I pct. 1 din Legea nr. 351/2022, a fost din nou completată și modificată Legea nr. 263/2010, în sensul că, la art. 30 alin. (1), după lit. i) s-au introdus trei noi litere, lit. j)—l), care asimilează și alte activități lucrative unor locuri de muncă în condiții speciale.

88. La articolul 30, după alin. (4⁴) s-a introdus un nou alineat, alin. (4⁵), cu următorul cuprins: „*Este asimilată stagiului de cotizare în condiții speciale de muncă, prevăzut la alin. (1) lit. j)—l), perioada anterioară datei de 1 aprilie 2001 în care salariații au desfășurat activități dintre cele prevăzute la alin. (1) lit. j)—l) în locurile de muncă încadrate conform legislației anterioare în grupa I de muncă.*”

89. Corelativ, sunt aduse modificări normelor care reglementează condițiile pensiei pentru limită de vârstă, prin reducerea stagiului complet de cotizare și a vârstei standard de pensionare, în cazul persoanelor care au desfășurat activități în aceste locuri de muncă în condiții speciale [a se vedea art. 30 alin. (1) lit. j)—l)], după cum urmează: potrivit art. I pct. 3 din Legea nr. 351/2022, au fost modificate lit. a) și d) ale alin. (1) al art. 56, având următorul cuprins:

„*a) 20 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. a) sau 15 ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. a), în cazul în care activitatea minieră încetează sau a încetat ca urmare a obligațiilor pe care și le asumă sau și le-a asumat statul român în negocierile cu Comisia Europeană, pentru care reducerea vârstei standard de pensionare este de 20 de ani; (...)*

d) 25 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. h)—l) pentru care reducerea vârstei standard de pensionare este de 13 ani”.

90. Prin art. I pct. 4 din Legea nr. 351/2022 a fost modificată lit. d) a alin. (3) al art. 56, având următorul cuprins:

„*d) 25 de ani pentru persoanele care au realizat cel puțin 30 de ani în locurile de muncă prevăzute la art. 30 alin. (1) lit. h)—l)*”.

91. Prin art. II al legii se prevede textual: „(1) De prevederile art. 30 alin. (4⁵) și ale art. 56 alin. (1) lit. d), alin. (2) lit. d) și alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, inclusiv cu cele aduse prin prezenta lege, beneficiază, la cerere, și persoanele ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada anterioară datei intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Drepturile de pensie recalculat conform alin. (1) se acordă începând cu luna următoare celei în care a fost depusă solicitarea.

(3) În situația în care, după aplicarea prevederilor alin. (1) și (2), rezultă un quantum al pensiei mai mic decât cel cuvenit anterior intrării în vigoare a prezentei legi sau aflat în plată, se păstrează quantumul mai avantajos.”

92. O analiză comparativă a evocatelor acte normative, cele prin care au fost completate dispozițiile art. 30 alin. (1) al Legii nr. 263/2010, în scopul recunoașterii legale ca fiind desfășurate în condiții speciale a unor anumite activități și, corelativ, cele prin care au fost aduse modificări normelor care reglementează condițiile pensiei pentru limită de vârstă, prin reducerea stagiului complet de cotizare și a vârstei standard de pensionare, în cazul persoanelor care au desfășurat activități în aceste locuri de muncă în condiții speciale, indiferent de condițiile în care a fost încadrată activitatea de angajator conform legislației anterioare și indiferent de tipul contribuției de asigurări sociale datorate de angajator, pune în evidență, cu suficientă claritate, omisiunea legiuitorului de a introduce un articol II în cuprinsul Legii nr. 197/2021, act normativ care a completat art. 30 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 cu lit. i). Prin această normă specială (a se citi art. II), identificată în cuprinsul tuturor actelor normative modificatoare care au succedat Legii nr. 197/2021, apare reglementat explicit dreptul la recalcularea pensiei, recunoscut în favoarea persoanelor ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada anterioară datei intrării în vigoare a legii de completare/modificare, drept acordat la cerere, începând cu luna următoare celei în care a fost depusă solicitarea.

93. O astfel de omisiune nu ar putea conduce la concluzia conform căreia voința legiuitorului a fost aceea de a refuza beneficiarilor unor pensii pentru limită de vârstă, ale căror drepturi au fost deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021, posibilitatea valorificării unui stagiului încadrat *ope legis* în condiții speciale, prin recalcularea drepturilor la pensie, atâta timp cât aceiași beneficiari ai Legii nr. 197/2021 [art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010] sunt menționați, ulterior, în cuprinsul Legii nr. 351/2022, printre cei care au dreptul la pensie recalculată, inducând ideea unei anterioare recunoașteri a unui asemenea drept.

94. Mai mult decât atât, interpretarea tuturor acestor dispoziții legale, inclusiv a expunerii de motive care a fundamentat adoptarea Legii nr. 197/2021, aceea prin care a fost reglementată introducerea unei noi activități (producția de energie electrică și termică) în categoria „locuri de muncă în condiții speciale” și a fost prevăzută o nouă excepție de la art. 55 alin. (1) lit. b) în forma inițială a Legii nr. 263/2010, permite concluzia conform căreia modificările și completările aduse Legii nr. 263/2010, în sensul celor anterior enunțate, au avut drept scop o recunoaștere legală, ca fiind desfășurate în condiții speciale de muncă, a activităților de producție, mentenanță și asimilate din unitățile de producție a energiei electrice în termocentralele pe bază de cărbune, incluzând și unitățile de extracție a cărbunelui, pentru personalul implicat direct și nemijlocit în utilizarea procedeelor și utilajelor specifice producției energiei electrice și extracției cărbunelui.

95. Această încadrare *ope legis* în condiții speciale de muncă a unor activități profesionale vizate prin ipoteza legală a art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, chiar dacă anterior modificării legislative aceste activități erau încadrate în condiții

normale, nu în condiții speciale, și chiar dacă angajatorii/foștii angajatori nu au plătit contribuții de asigurări sociale majorate, extinde beneficiul valorificării stagiilor de contribuții realizate anterior intrării în vigoare a legii, prin asimilare cu stagii în condiții speciale, pentru a oferi acestor salariați, în mod explicit, condiții de excepție în obținerea drepturilor de pensie pentru limită de vârstă și, în mod implicit, toate efectele legale pe care activarea acestor condiții le produce în ceea ce privește calculul pensilor, potrivit textelor de lege în vigoare. Orice altă interpretare ar nega rațiunea legii, pentru că ar goli de conținut actul normativ nou-adoptat, fiind susținută și de Legea nr. 74/2022, care a acoperit lacuna legislativă din Legea nr. 197/2021, în sensul inexistenței unor dispoziții legale exprese de asimilare a stagiilor de cotizare realizate anterior datei de 1 aprilie 2001. În acest sens s-a statuat, cu valoare de principiu, prin Decizia nr. 2 din 13 martie 2023 a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, ale cărei considerente obligatorii pot fi aplicate *mutatis mutandis*.

96. Or, atât timp cât printr-o decizie obligatorie a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii s-a considerat, prin argumente cu valoare decisivă, că activitatea desfășurată în locurile de muncă prevăzute de Legea nr. 197/2021 este considerată a fi fost desfășurată în condiții speciale, indiferent de condițiile în care a fost încadrată de angajator/fostul angajator conform legislației anterioare intrării în vigoare a legii și indiferent de tipul contribuției de asigurări sociale datorate de angajator/fostul angajator, nu ar putea fi acceptată o interpretare restrictivă a efectelor completării art. 30 alin. (1) al Legii nr. 263/2010, în sensul în care doar persoanele ale căror drepturi la pensie au fost deschise după intrarea în vigoare a Legii nr. 197/2021, desfășurând activități încadrate similar potrivit vechii legislații, ar putea beneficia de un stagiul în condiții speciale. O astfel de interpretare restrictivă a intenției legiuitorului ar putea aduce grave atingeri principiilor echității și egalității de tratament între asigurării sistemului de pensii publice; în alte cuvinte, ar crea premisele unei diferențe de tratament între titularii cererilor de acordare a pensiei și ar genera o situație de inechitate, care nu poate fi justificată obiectiv și rezonabil.

97. În acest sens, prin Decizia nr. 28 din 3 iunie 2024 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept se arată: „... suntem în ipoteza efectelor viitoare ale unor situații juridice efective, născute anterior intrării în vigoare a legii, dar care nu sunt consumate, ci sunt în curs de desfășurare, cererile de recalculare a pensiei reprezentând un efect viitor al unei valabile deschideri a dreptului la pensie pentru activitatea ce a fost desfășurată în condițiile prevăzute de art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010. Or, recunoașterea unor astfel de efecte nu aduce atingere principiului neretroactivității legii noi, reglementat prin art. 15 din Constituția României”. (paragraful 138)

98. Omisiunea menționării, în cuprinsul unei legi de modificare și completare, a tuturor efectelor pe care o modificare legislativă le produce, în considerarea unor texte normative care există în cuprinsul legii și asupra cărora nu se intervine, nu echivalează cu negarea efectelor acestora, orice excepție de la aplicarea legii trebuind să fie explicită, iar nu implicită, de strictă interpretare și aplicare.

99. Absența oricărei mențiuni referitoare la beneficiul legii, prin recalcularea pensiei aflate în plată (cu referire la Legea nr. 197/2021), recunoscut inclusiv în favoarea persoanelor ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada anterioară datei intrării în vigoare a acesteia, poate fi acoperită prin aplicarea dreptului comun în materie, reprezentat de alin. (3)—(5) ale art. 107 din Legea nr. 263/2010, potrivit căroră: „(3) Pensia poate fi recalculată prin adăugarea veniturilor și/sau a stagiilor

de cotizare, perioadelor asimilate stagiilor de cotizare prevăzute de lege și prin valorificarea altor documente de natură să conducă la modificarea drepturilor de pensie, nevalorificate la stabilirea acesteia. (4) Pensionarii pentru limită de vârstă care, după data înscrierii la pensie, realizează stagiul de cotizare, pot solicita recalcularea pensiei, în condițiile legii. (5) Sumele rezultate în urma aplicării prevederilor alin. (3) și (4) se acordă începând cu luna următoare celei în care a fost înregistrată solicitarea.”

100. În același sens, recalcularea este reglementată și prin art. 134 din normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 257/2011 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 214 din 28 martie 2011), conform căruia: „(1) Pensia poate fi recalculată, la cerere, prin adăugarea veniturilor și/sau a stagiilor de cotizare nevalorificate la stabilirea acesteia. (2) Pensia pentru limită de vârstă poate fi recalculată, la cerere, prin adăugarea stagiilor de cotizare realizate după data înscrierii la pensie. (3) La recalcularea pensiilor pentru limită de vârstă, stabilite potrivit legislației anterioare intrării în vigoare a legii, se utilizează stagiul complet de cotizare avut în vedere la stabilirea pensiei. (...) (7) Drepturile recalculare potrivit alin. (1)—(6) se acordă începând cu luna următoare celei în care a fost înregistrată solicitarea.”

101. Mecanismul de recalculare a pensiilor este, așadar, reglementat de legea privind sistemul unitar de pensii publice și de normele de aplicare a acestei legi, fiind o formă de materializare a regulii contributivității, ridicată la rang de principiu.

102. Prevederile art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010 reprezintă dreptul comun în această materie și ele reglementează posibilitatea de recalculare în mai multe ipoteze, menționate cu suficientă claritate în textul legii, și anume: prin adăugarea veniturilor nevalorificate la stabilirea acesteia; prin adăugarea stagiilor de cotizare; prin adăugarea perioadelor asimilate stagiilor de cotizare prevăzute de lege și prin valorificarea altor documente de natură să conducă la modificarea drepturilor de pensie.

103. Actele normative care au completat și au modificat succesiv art. 30 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 și, corelativ, textele de lege care reglementează condițiile pensiei pentru limită de vârstă, prin reducerea stagiului complet de cotizare și a vârstei standard de pensionare, în cazul persoanelor care au desfășurat activități în locuri de muncă în condiții speciale, nu conțin dispoziții speciale derogatorii de la art. 107 alin. (3)—(5) din Legea nr. 263/2010. Dimpotrivă, ele pun în evidență un paralelism legislativ, astfel încât orice omisiune din cuprinsul acestor legi, referitoare la posibilitatea recalculării pensiilor, prin adăugarea perioadelor asimilate stagiilor de cotizare prevăzute de lege, în favoarea persoanelor ale căror drepturi de pensie s-au deschis în perioada anterioară datei intrării în vigoare a legii modificatoare, poate fi acoperită prin aplicarea dreptului comun.

104. Cu referire la efectele unei recalculări realizate în temeiul normelor de drept comun, reprezentate de art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, este de reamintit că, prin Decizia nr. 28 din 3 iunie 2024, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, ale cărei efecte sunt obligatorii, se arată că: „(...) perioada anterioară datei de 1 aprilie 2001, în care salariații au desfășurat activități dintre cele prevăzute în art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, în locurile de muncă încadrate conform legislației anterioare în grupa a II-a de muncă, este asimilată unui stagiul de cotizare în condiții speciale de muncă, fără a distinge în sensul că această asimilare ar privi numai parțial beneficiile legii. Asimilarea nu reprezintă o excepție, pentru a fi aplicate regulile de interpretare specifice excepției, ci reprezintă regula conform căreia activitățile descrise la art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, anterior desfășurate printr-o încadrare în grupele I și/sau a II-a de muncă, sunt asimilate unui stagiul de cotizare în

condiții speciale, cu toate consecințele legale specifice, printre care și cele referitoare la majorarea de punctaj; art. 100 din Legea nr. 263/2010 vizează toate situațiile în care o activitate este încadrată sau asimilată ca fiind desfășurată în condiții speciale, fără nicio distincție”. (paragraful 110).

105. Totodată, Înalta Curte de Casație și Justiție a considerat că, „prin elaborarea Legii nr. 197/2021, precum și a Legii nr. 74/2022, cele care au modificat și au completat legea privind sistemul unitar de pensii publice, prin norme menite să ofere protecție socială salariaților din sectorul producției de energie electrică și termică, s-a dorit compensarea tuturor inconvenientelor rezultate din desfășurarea activității profesionale în locuri de muncă pe care legiuitorul le încadrează ope legis ca fiind locuri de muncă în condiții speciale, indiferent că ele au fost încadrate în grupa I sau/și în grupa a II-a de muncă, anterior datei de 1 aprilie 2001. Așa fiind, numai o recunoaștere a majorării punctajelor lunare în condiții similare, fără a distinge între încadrările anterioare în grupe de muncă, în procedura de stabilire/recalculare a cuantumului pensiei, este în acord cu voința legiuitorului și de natură să respecte exigențele de interpretare și de aplicare a legii”. (paragraful 111)

„132. Așa fiind, nu se poate considera că prin asimilarea perioadei anterioare datei de 1 aprilie 2001, ca fiind desfășurată în locuri de muncă încadrate în condiții speciale, toate aceste persoane pot beneficia de condițiile pensiei pentru limită de vârstă cu reducerea vârstei standard de pensionare cu 13 ani pentru un stagiul de cotizare de cel puțin 25 de ani realizat în aceste activități, indiferent de încadrarea anterioară în grupe de muncă (grupa I și/sau grupa a II-a), însă nu pot beneficia, în condiții egale, de efectele exercitării dreptului la pensie, prin aplicarea, la stabilirea cuantumului pensiei, a unuia și aceluiași procent de majorare cu 50% a punctajelor lunare, indiferent de încadrarea anterioară în grupe de muncă (grupa I și/sau grupa a II-a).

133. Aceasta întrucât, în absența unor dispoziții exprese ale legilor de modificare și completare, care să excludă de la aplicare dispozițiile art. 100 lit. b) al Legii nr. 263/2010 pentru acei salariați care, anterior datei de 1 aprilie 2001, au desfășurat activități încadrate conform vechii legislații în grupa a II-a de muncă, asimilarea produce efecte depline, atât sub aspectul condițiilor reglementate în scopul deschiderii dreptului la pensie al acestora, cât și sub aspectul efectelor juridice ale încadrării în condiții speciale de muncă, al determinării cuantumului pensiei, prin aplicarea art. 100 lit. b) din Legea nr. 263/2010.

134. Nu poate fi identificată nicio prevedere legală care să distingă între salariații cărora li s-a asimilat grupa a II-a de muncă în condiții speciale și aceia care au fost inițial încadrați în condiții speciale, beneficiind, astfel, de prevederile art. 100 lit. b) din Legea nr. 263/2010.

135. Asimilarea este o ficțiune juridică și presupune tratarea în condiții similare a situației asimilate cu aceea luată drept reper, așa încât nu poate fi identificat un argument juridic valid, care să justifice preluarea, prin asimilare, doar a unora dintre aspectele situației juridice-reper. Efectele asimilării nu ar putea fi limitate la condițiile pensionării, atât timp cât ele acționează, de regulă, deplin, sub toate aspectele, iar în această situație, legiuitorul nu a introdus o dispoziție specială de excepție, prin care să le limiteze. (...)

137. Modificările și completările aduse Legii nr. 263/2010 prin cele două acte normative analizate, Legea nr. 197/2021 și, respectiv, Legea nr. 74/2022, nu au cuprins, în mod expres, și prevederile art. 100 lit. b) din Legea nr. 263/2010, întrucât acestea existau ca atare și vizau toate acele situații în care o activitate a fost desfășurată în locuri de muncă încadrate în condiții speciale, ulterior datei de 1 aprilie 2001. Perioada asimilată de legiuitor unui stagiul de cotizare în condiții speciale de muncă, conform art. 30 alin. (4) din aceeași lege, a fost și ea desfășurată efectiv, anterior datei de 1 aprilie 2001, în locuri de

muncă încadrate în grupele I și/sau a II-a de muncă [problema de drept supusă interpretării vizează exclusiv efectele asimilării activităților desfășurate în grupa a II-a de muncă, în condițiile în care, pentru cele desfășurate în locuri încadrate în grupa I de muncă, art. 100 lit. b) prevede explicit majorarea punctajelor lunare cu 50%], însă ea nu mai poate fi încadrată pentru trecut în condiții speciale de muncă, ci doar asimilată acestora, prin texte normative incluse în cuprinsul legii active la data deschiderii dreptului la pensie.”

106. Este adevărat că această decizie a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unei chestiuni de drept a fost pronunțată în interpretarea dispozițiilor art. 30 alin. (44) din Legea nr. 263/2010, sesizarea vizând asimilarea perioadei anterioare datei de 1 aprilie 2001, în care salariații au desfășurat activități dintre cele prevăzute de art. 30 alin. (1) lit. i) din aceeași lege în locurile de muncă încadrate în grupa a II-a de muncă, obiectul sesizării fiind diferit de acela al prezentei sesizări. Reținând însă similitudinea existentă în cazul celor două sesizări cu privire la chestiunea de principiu referitoare la efectele pe care le poate produce valorificarea unui stagiului de cotizare recunoscut *ope legis* ca fiind unul în condiții speciale, indiferent de încadrarea avută anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021, având în vedere rolul și funcțiile mecanismului de unificare a jurisprudenței reprezentat de întrebarea prealabilă, de interpretarea jurisdicțională de principiu pe care un astfel de mecanism o oferă, Înalta Curte de Casație și Justiție consideră că pot fi aplicate, și în acest caz, *mutatis mutandis*, considerentele obligatorii ale evocatei decizii.

107. Ca atare, drepturile de pensie deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021 pot fi recalculare, prin aplicarea art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, cu consecința acordării tuturor beneficiilor rezultate din valorificarea unui stagiului realizat în condiții speciale, cele referitoare la determinarea stagiului de cotizare, potrivit art. 56 alin. (1) lit. d), și la majorarea punctajelor lunare, conform art. 100 lit. b) din Legea nr. 263/2010.

XI.3. Asupra admisibilității sesizării în privința chestiunii de drept referitoare la recalcularea drepturilor de pensie potrivit art. II din Legea nr. 351/2022, dacă permite aceasta acordarea tuturor beneficiilor prevăzute de Legea nr. 263/2010 pentru stagiul realizat în condiții speciale sau este limitată la beneficiul prevăzut de art. 56 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010?

108. În contextul analizei circumscrise admisibilității primei întrebări cu privire la cerința ivirii unei chestiuni de drept de care depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție a relevat că legiuitorul instituie o dublă condiționare: pe de o parte, să existe o chestiune de drept, iar, pe de altă parte, să fie probată legătura necesară între dezlegarea chestiunii de drept identificate și soluționarea cauzei pe fond.

109. Elementele prezentei sesizări nu reușesc să pună în evidență existența legăturii necesare între chestiunea de drept referitoare la recalcularea drepturilor de pensie, potrivit art. II din Legea nr. 351/2022, și soluționarea pe fond a cauzei aflate în curs de judecată.

110. Din punctul de vedere exprimat de instanța de trimitere cu privire la îndeplinirea acestei condiții de admisibilitate rezultă că s-a considerat că de lămurirea chestiunii de drept mai sus enunțate ar depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât „apelul privește recalcularea drepturilor de pensie prin valorificarea stagiului încadrat *ope legis* în condiții speciale de muncă, potrivit art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, introdus prin Legea nr. 197/2021, respectiv majorarea punctajului mediu anual, conform art. 100 din Legea nr. 263/2010, precum și aplicarea unui stagiului complet de cotizare de 25 ani, pentru stagiul realizat în condiții speciale, opiniile părților fiind contrare în ceea ce privește acordarea acestor beneficii”.

111. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept reamintește că prin contestația dedusă judecătii contestatorul a solicitat anularea deciziei prin care i s-a respins cererea de recalculare a pensiei, obligarea casei județene de pensii la emiterea unei decizii prin care să îi recalculeze cuantumul pensiei având în vedere prevederile Legii nr. 263/2010, așa cum a fost modificată și completată de Legea nr. 197/2021, și la plata diferenței dintre pensia calculată și cea care va rezulta din noul calcul, conform prevederilor legale, diferență actualizată cu dobânda legală și indicele de inflație.

112. În motivarea cererii contestatorul a arătat că intimata nu i-a recalculat cuantumul pensiei având în vedere prevederile Legii nr. 263/2010, așa cum a fost modificată și completată de Legea nr. 197/2021, respectiv nu a aplicat stagiul complet de cotizare de 25 de ani, potrivit art. 56 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010, și nu a acordat majorarea prevăzută de art. 100 lit. b) din Legea nr. 263/2010.

113. Tribunalul Vâlcea — Secția I civilă, judecând în primă instanță, a respins contestația, ca neîntemeiată. Pentru a hotărî astfel, instanța a considerat, în esență, că solicitarea de recalculare nu poate fi admisă, întrucât contestatorul beneficiază de pensie pentru limită de vârstă, astfel încât nu sunt aplicabile dispozițiile legale invocate, având în vedere Decizia nr. 2/2023 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii. Chiar dacă activitatea profesională a contestatorului s-ar încadra în locurile de muncă prevăzute de art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, atâta timp cât din adeverința depusă odată cu cererea de recalculare nu reiese că a lucrat cel puțin 30 de ani în aceste locuri de muncă, stagiul complet de cotizare utilizat la determinarea punctajului mediu anual pentru perioada din adeverința atașată cererii de recalculare nu poate fi de 25 de ani.

114. Împotriva acestei sentințe a formulat apel contestatorul, susținând că valorificarea stagiului realizat în condiții speciale, potrivit art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, presupune acordarea a trei tipuri de beneficii: a) reducerea vârstei standard de pensionare; b) fixarea stagiului complet de cotizare la 25 de ani pentru perioada lucrată în condiții speciale; c) acordarea punctajului suplimentar prevăzut de art. 100 lit. b) din Legea nr. 263/2010. Solicită recalcularea pensiei în temeiul Legii nr. 197/2021.

115. Intimata a negat acordarea tuturor acestor beneficii la care este îndreptățit ca urmare a modificărilor aduse Legii nr. 263/2010 prin Legea nr. 197/2021, apelantul-contestator invocând și dezlegarea dată de Înalta Curte de Casație și Justiție prin Decizia nr. 36/2023 a Completului pentru soluționarea recursului în interesul legii.

116. Așadar, obiectul litigiului îl constituie o contestație împotriva unei decizii de recalculare a pensiei întemeiate pe Legea nr. 197/2021 și pe dreptul comun, teza referitoare la adăugarea perioadelor asimilate stagiilor de cotizare prevăzute de lege, iar nu o solicitare de recalculare a pensiei în temeiul art. II al Legii nr. 351/2022, cererea de recalculare fiind formulată înainte de intrarea în vigoare a acestei legi.

117. De altfel, soluția de respingere a contestației, cuprinsă în hotărârea primei instanțe a fondului, cea care face obiectul apelului, și, respectiv, considerentele pe care aceasta se întemeiază nu au nicio legătură cu aplicarea art. II din Legea nr. 351/2022. Tot astfel, apelul contestatorului nu conține nicio referire la posibila incidență a acestor dispoziții ale legii, câtă vreme cererea de recalculare a pensiei a fost formulată în temeiul unei alte legi, anterior intrată în vigoare.

118. Prin urmare, observând conținutul contestației și cauza acesteia, hotărârea primei instanțe a fondului, precum și limitele efectului devolutiv al apelului, determinate de ceea ce s-a supus judecătii în primă instanță (art. 478 din Codul de procedură civilă), Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru

dezlegarea unor chestiuni de drept constată că un răspuns la întrebarea prealabilă formulată de instanța de trimitere nu este de natură a conduce la soluționarea pe fond a cauzei, întrucât situația premisă enunțată în conținutul întrebării, respectiv existența unei cereri de recalculare a pensiei formulate în temeiul art. II din Legea nr. 351/2022, nu este realizată în pricina ce a prilejuit sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție.

119. În considerarea argumentelor expuse, nefiind demonstrată legătura necesară între dezlegarea de principiu a chestiunii referitoare la efectele unei recalculări a drepturilor de pensie potrivit art. II din Legea nr. 351/2022 și soluționarea cauzei pe fondul criticilor din apel, sesizarea cu această chestiune de drept se impune a fi respinsă, ca inadmisibilă.

Pentru aceste motive, în temeiul art. 521 cu referire la art. 519 din Codul de procedură civilă,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite în parte sesizarea Curții de Apel Pitești — Secția I civilă, formulată în Dosarul nr. 2.629/90/2023 în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și, în consecință:

În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 30 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 263/2010, stabilește că drepturile de pensie deschise anterior intrării în vigoare a Legii nr. 197/2021 pot fi recalculate în condițiile art. 107 alin. (3) din Legea nr. 263/2010, cu acordarea tuturor beneficiilor specifice valorificării unui stagiul realizat în condiții speciale, cele referitoare la determinarea stagiului de cotizare, potrivit art. 56 alin. (1) lit. d), și la majorarea punctajelor lunare, conform art. 100 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 263/2010.

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea Curții de Apel Pitești în ceea ce privește următoarea chestiune de drept: „Recalcularea drepturilor de pensie, potrivit art. II din Legea nr. 351/2022, permite acordarea tuturor beneficiilor prevăzute de Legea nr. 263/2010 pentru stagiul realizat în condiții speciale sau este limitată la beneficiul prevăzut de art. 56 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 263/2010?”

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică, astăzi, 25 noiembrie 2024.

PREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

CORINA-ALINA CORBU

Magistrat-asistent,
Ileana Peligrad

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Relații cu publicul: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.

Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78/79/83.

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

